

Fragment relacji świadka historii



MAKSYMILIAN JURASZEK

ur. 1933, Pojana Mikuli



Zakres terytorialny i czasowy	Piława Dolna, 1948
--------------------------------------	--------------------

Niechęć wobec Polaków z Pojany po przybyciu na ziemię dzierżoniowską

Przyjechaliśmy do Dobrocina. Tak jak i pierwszy, i drugi transport, tak samo i my byliśmy w Dobrocinie. Trzeci transport organizował Jerzy Swancar. On był i radnym w powiecie dzierżoniowskim, i pierwszym kierownikiem zespołu „Pojana”. Jeszcze był major Grabowski i też pomagał w tej repatriacji do Polski. I oni się starali o to, żeby nas gdzieś ulokować, bo my byliśmy w PGR-ze. Jak te majątki Ruscy opuścili, to oni to przekazali dla naszych ludzi. W tych mieszkaniach pospisywali, porobili numery. Jaki sobie numer domu wybrał, to tam dzieci do dzisiaj mieszkają. Tam, gdzie Anna mieszka w tej chwili, to dostał mój wujek Józef. On był w wojsku polskim, walczył. I to dostał jako osadnik wojskowy, ten budynek osobny. Jeszcze był Albin Drozdek. Też tam mieszkał w Piławie i też ma taki domek osobny. Mogli zamieszkać na wiosce, bo były mieszkania, ale każdy trzymał się razem, bo ludzie bali się. Byli tu w Polsce, ale jednak bali się, bo ci ludzie nazwali nas Rumunami, Rumuńczykami, różnie. Ja nie wiem, dlaczego tak prześladowali? Teraz już to zanikło, bo to już nowe pokolenia. My nie nazywaliśmy ich Ukraińcami. A oni nas Rumunami. Nawet pani nauczycielka w szkole „rumunowała” dzieci. Było to bardzo brzydko z ich strony. A my mówiliśmy po polsku i pacierz po polsku, i wszystko. I modliliśmy się po polsku, i śpiewaliśmy po polsku. Tylko rozmawialiśmy po góralsku, bo mieliśmy tę mowę góralską. Górale do dzisiaj mówią po góralsku. I co? Są prześladowani? Nie są prześladowani. A nas tak prześladowali. Bo to tacy Polacy byli, że nie wiem. To też była zbieranina ze wszystkich stron, i ze wschodu, i z zachodu, z Polski. Ze wszystkich stron tu byli ludzie.

Data i miejsce nagrania	3 sierpnia 2021, Piława Dolna
Rozmawiał/a	Aneta Pudło-Kuriata
Redakcja	Jadwiga Horanin
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami